

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 11. август 2011.

Предмет бр. 87/09

Ненад СТОЈКОВИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 11. августа 2011. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 7. априла 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
2. 26. фебруара 2010. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета.
3. Дана 28. маја 2010. године, УНМИК је доставио свој одговор који је прослеђен жалиоцу 9. јуна 2010. године.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

4. Брат жалиоца, г. Драган Стојковић, био је локални члан особља УНМИК-а, запослен у одсеку за услуге изградње и управљања у Приштини. Г. Драган Стојковић је пошао на посао 28. августа 1999. године и никада се није вратио кући. УНМИК је открио његове посмртне остатке јуна 2000. године, који су идентификовани јула 2003. године.
5. Жалилац наводи да је 27. августа 1999. преспавао у стану г. Драгана Стојковића. 28. августа 1999. године, након што је г. Драган Стојковић отишао на посао, два Албанца су наводно куцала на врата стана у два одвојена случаја, тражећи неког Албанца. Други пут су та два човека питала и за г. Стојковића и да ли намерава да прода стан. Они су га наводно заплашили и рекли да није праведно да г. Стојковић има цео стан само за себе, док две албанске породице живе у шаторима.
6. Жалилац наводи да је 29. августа 1999. године пријавио нестанак г. Драгана Стојковића једном члану особља УНМИК-а, по савету једног колеге његовог брата. Дана 30. августа 1999. године, жалилац је дао изјаву о нестанку свог брата УНМИК-овом одсеку за безбедност. Жалилац је пријавио да је неколико недеља пре нестанка г. Драгана Стојковића група неидентификованих Албанаца три или четири пута обила његов стан. У једном случају, г. Драган Стојковић је наводно успео да заустави једног од уљеза и одведе га припаднику Полиције УНМИК-а који је живео у истој стамбеној згради. Жалилац у својој изјави такође напомиње да је г. Драган Стојковић недавно пре тога преводио за КФОР у једном случају у вези са албанском породицом која се незаконито уселила у неки стан.
7. У својим коментарима СПГС наводи да је истрагу у вези са нестанком г. Драгана Стојковића 29. августа 1999. године започела Посебна јединица за истраживање која је део УНМИК-овог одсека за безбедност јер је г. Стојковић био члан особља УНМИК-а. Жртву је њен надређени последњи пут видео 28. августа 1999. године у 11:00 сати у згради главне канцеларије УНМИК-а. У 12:00 г. Стојковић је телефоном разговарао са колегом. УН возило које је он возио отприлике у исто време је виђено паркирано у улици Роберта Гајдика бр. 48, испред фарбаре.
8. На основу информација коју је СПГС обезбедио 29. августа 1999. године, у оквиру настојања да се пронађе жртва УНМИК-ов одсек за безбедност и Полиција су обавили претрагу на неколико локација, укључујући и унутрашњост куће која се налази поред горепоменуте фарбаре, а која је запаљена у ноћи 28. августа 1999. године. УНМИК је утврдио да су стан г. Драгана Стојковића присвојила двојица Албанаца које је Полиција УНМИК-а ухапсила и спровела их у полицијску станицу на испитивање.
9. Према СПГС-у, даље активности у истрази спровео је УНМИК-ов одсек за безбедност, што је документовано у извештају о истрази који је предат 11. октобра 1999. године. УНМИК-ов одсек за безбедност је сазнао да су двојица Албанаца који су раније ухапшени због незаконитог заузимања стана г. Драгана Стојковића пуштени на слободу. Они су се вратили у тај стан и из њега избацили брата и оца г. Стојковића. Дана 15. септембра 1999. године УНМИК-ов одсек за безбедност је контактирао супругу жртве. Наводно због непостојања даљих трагова, истрага УНМИК-овог одсека за безбедност је обустављена.
10. Међународни комитет Црвеног крста је 1. децембра 1999. године отворио захтев за потрагу за г. Драганом Стојковићем.

11. СПГС наводи да је 25. јануара 2000. године Специјални саветник Заменика СПГС-а за Цивилну администрацију захтевао је од Полиције УНМИК-а да се поново огласи са информацијама о случају г. Драгана Стојковића. Поступајући по овом захтеву, УНМИК-ова Јединица за нестала лица је наводно контактирала одређени број УН особља у вези са овим случајем и затражила од Полиције УНМИК-а све податке који се односе на два лица која су ухапшена због незаконитог заузимања стана г. Драгана Стојковића 29. августа 1999. године.
12. Фебруара 2000. године, Регионална обавештајна јединица УНМИК Полиције обавестила је Јединицу за нестала лица да су 13. новембра 1999. године пронађени посмртни остаци мушке особе, за које се верује да су остаци г. Драгана Стојковића. Међутим, није откривено подударане са г. Драганом Стојковићем. 4. марта 2000. године Јединица за нестала лица је затражила од Централне јединице за криминалну истрагу УНМИК-ове Полиције да истражи нестанак г. Драгана Стојковића.
13. Дана 10. јуна 2000. године УНМИК је открио посмртне остатке г. Драгана Стојковића у Приштини. Обдукција коју је УНМИК спровео 28. јуна 2000. године показала је да је „рана од метка у пределу груди“ узрок смрти г. Драгана Стојковића. 7. јула 2003. године УНМИК је ДНК анализом идентификовао да су то посмртни остаци г. Драгана Стојковића, који су предати породици 13. августа 2003. године.
14. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. сви списи кривичних предмета које су имали Одељење правде и Полиција УНМИК-а, предати су ЕУЛЕКС-у.
15. Дана 10. јуна 2009. године, тужилац канцеларије Специјалног тужиоца Републике Косово (СТРК) прегледао је предмет г. Драгана Стојковића и захтевао спровођење даље истраге о његовом убиству. Та истрага је и даље у току.

III. ЖАЛБА

16. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и убиство његовог брата. Он се такође жали на душевну бол и патњу, које су му наводно проузроковане овом ситуацијом.
17. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује, тим редоследом, на повреду права свог брата на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду његовог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

18. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

19. Жалилац се жали, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са киднаповањем и убиством његовог брата. Комисија бележи да је г. Драган Стојковић нестао 28. августа 1999. године, што је пре више од десет година.
20. СПГС тврди да је жалба *prima facie* неприхватљива. Он је мишљења да нису исцрпљени сви остали правни лекови јер је истрага о предмету жалиоца још увек у току у канцеларији СТРК.
21. Комисија напомиње да СПГС није навео ниједан одређени правни лек који је доступан жалиоцу у погледу ефикасности саме истраге. Са своје стране, Комисија не види ниједан такав правни лек. Чињеница да је истрага о овом случају још увек траје нема никаквог утицаја на предмет ове жалбе: ефикасност саме истраге (видети случај *Д.П.*, предмет Саветодавне комисије за људска права бр. 04/08, одлука од 6. августа 2010.).
22. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе не може бити одбачен на основу неисцрпености правних лекова у смислу члана 3.1 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
23. Комисија даље сматра да жалба везана за члан 2 ЕКЉП покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
24. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

25. Жалилац наводи душевну бол и патњу које су му проузроковане околностима везаним за нестанак његовог брата.
26. Комисија напомиње да се у судској пракси Европског суда за људска права члан породице нестале особе у одређеним условима може сматрати жртвом поступања надлежних органа које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. У случајевима када је нестала особа касније пронађена мртва, применљивост члана 3 је у принципу ограничена на одређени период током кога је члан породице подносио неизвесност, патњу и тугу које су карактеристичне за феномен нестанка (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЈП), *Лулујев и остали против Русије*, бр. 69480/01, пресуда од 9. новембра 2006, §§ 114-115, ЕКЉП, 2006-ХИИ; видети и ЕСЈП, *Гонгадзе против Украјине*, бр. 34056/02, пресуда од 8. новембра 2005, § 185, ЕКЉП, 2005-ХИ).
27. У изнетом случају је релевантан период трајао до 13. августа 2003. године када су посмртни остаци г. Драгана Стојковића предати породици.
28. Комисија подсећа да, сходно члану 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, она има надлежност једино над „жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло 23. априла 2005. године или касније или су произашла из

чињеница насталих пре овог датума, при чему су поменуте чињенице проузроковале континуирано кршење људских права“.

29. Комисија не изражава ни најмању сумњу у то да су нестанак и смрт брата нанели дубоку патњу жалиоцу. Међутим, Комисија мора да закључи да овај део жалбе лежи ван оквира њене правне надлежности *ratione temporis*.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

- ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ТИЧЕ ПРАВА НА ЖИВОТ;

- ПРОГЛАШАВА ОСТАТАК ЖАЛБЕ НЕПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући